

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Middelalderen (Sluttet.)

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 25.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245240974160/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Sachser og Angel-Sachser

frdobbelt; thi foruden de Nordiske Vikinger (Normannerne), der ikke blot sværmede paa Strand-Bredde men løb ind i alle Floder, som gode Havne, havde Man baade Araber, Slaver og Ungarer at drages med, og Modstanden, de fandt, var længe ubetydelig. Vel blev den sidste vaabenføre Karoling, Kong Arnulf i Tydskland, navnkundig af en stor Seier over Normannerne ved Løven^{*)}, men da han ei kunde hamle op med Slaverne i Mæhren, skaffede¹ han Riget en ny Fiende paa Halsen, ved at kalde Ungarerne til Hjælp, som var et nyt Hunne-Folk, der under Navn af Madscharer havde slaaget Leir ved Atles Grav^{**)}, og vilde sagtens ogsaa uden Arnulfs Vink snart fundet Veien til Tydskland.

Under disse Omstændigheder var det, at Tydskerne valgte Hertug Henrik af Sachsen, med Tilnavn Fugle-Fænger, til deres Konge (919), og sin Dygtighed paa Val-Pladsen havde han beviist, thi da den forrige Konge, Konrad af Franken, hvem han var for kry, skikkede en Krigs-Hær ud for at spæge ham, anrettede han et saadant Blod-Bad paa den, at Rim-Smeden sagde i sin Vise, der var knap Rum i Helvede til dem^{***)}.

Denne Kong Henrik skal paa Moders-Side have nedstammet fra den Vittekind, der gav Karl den Store Saameget at bestille, men det er baade langt vissere og vigtigere, at han var en ægte Sachser, og her var da Stedet til at sige lidt om denne mærkelige Folke-Stammes Ojd-Tid, naar vi² vidste Noget, men nu maae vi nøies med at melde, at vor ældste Hjemmels-Mand, Vittekind fra Korvei, som var en dygtig Karl og skrev i det Tiende Aarhundrede, vidste saagodtsom slet Intet derom. Vi see imidlertid, det har været et almindeligt Folke-Sagn, at de var kommet fra Norden og landede først i Hadeln (ved Kuxhaven), hvor Thüringerne dengang herskede, og udbredte sig siden i de tre bekiendte Grene: Vestphaler, Ængrer og Ostphaler, hvorved vi kun, med Albert Kranz, maae anmærke, at de mange Sagn hos Saxo om Krigene mellem Danske og Saxer bevise, de har været Naboer fra Arilds-Tid. Ved Thüringer-Rigets Indtagelse gjorde Sachserne naturligviis fælles Sag med Frankerne og skal derfor

^{*)} Sigbert fra Gemblours A. 895.

^{**)} Lodbrands (*Luitprands*) Verdens-Krønike. [*H.* tilføjer: s. 1. 5.]

^{***)} Vittekind's Sachse-Krønike 1ste Bog.

¹ *H.* »bragde». ² *H.* »naar vi kunde».